

Møte med ledelsen i CargoNet AS

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr 11-07

Møte med ledelsen i CargoNet AS
TILSYNSRAPPORT

Rapport nr.: 11-07
Arkivkode: 07/577 SF2-64
Møtedato: 10.12.2007
Foretak: CargoNet AS

Rapportens innhold :

Denne rapporten oppsummerer innholdet i møtet mellom ledelsen i CargoNet AS og Statens Jernbanetilsyn 10.12.2007. Rapporten angir status på viktige områder av virksomhetens organisering og arbeid innenfor trafikksikkerhet.

Utarbeidet dato: 02.01.2008

Sign

Sjur Sæteren
Avd. dir. Revisjon

Godkjent dato:

Sign.:

Erik Ø. Johnsen
Direktør

Innhold

1. Innledning
2. Gjennomgang av saker fra forrige møte
3. Måloppnåelse, risikobilde og uhellsstatistikk og særlige risikoforhold
4. Endringer i organisering
5. Interne revisjoner og ledelsens gjennomgang
6. CargoNets erfaringer med Jernbanetilsynets (og evt. andre tilsyns) revisjoner og tilsynsvirksomhet
7. Orientering om skifteleveranse til Ganddal
8. CargoNets første erfaringer med bruk av GSM-R som togradio
9. SJT orienterer om regelverksarbeid
10. Godkjenningsprosesser: evt. nye behov
11. Oppsummering ved Statens jernbanetilsyn

Vedlegg

1. Agenda
2. Deltakerliste

1. Innledning

Møtet ble avholdt etter initiativ fra SJT som en del av tilsynsvirksomheten med jernbaneforetakene. Hensikten med ledelsesmøter er å opprettholde dialogen med den øverste ledelse med fokus på viktige elementer i den overordnede sikkerhetsstyringen og spesielt aktuelle risikoforhold.

Følgende forkortelser og begreper er brukt i rapporten:

SJT:	Statens jernbanetilsyn
CN:	CargoNet
JBV:	Jernbaneverket
TRJ:	Nye trafikkregler for jernbane
TRI:	Nye svenske trafikkregler
DSB:	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap
AT:	Arbeidstilsynet
PASS:	Uautorisert passering av restriktivt signal
GSM-R:	GSM applikasjon for jernbane
ERTMS:	System for automatisk trafikkstyring
TSI:	Technical Safety Indicators (spesifikke EU-regler)

Agendaen for møtet er gitt som vedlegg 1 til denne rapporten.

Dette er den formelle tilsynsrapporten etter møtet.

E. Johnsen redegjorde for møtets hensikt.

A. Kjensli redegjorde for vekst i transportvolumet og forventet resultat for 2007. Han redegjorde videre for prosjekt for å fornye og øke antallet lokomotiver. Konkurransen på godstransport øker (herunder nye aktører på ARE-strekningen). CargoNet har iverksatt et prosjekt (3c) for å utvikle "3.generasjons CargoNet" for å håndtere utfordringer knyttet til økt konkurranse og investeringsbehov. Forhold som vurderes i prosjektet: Effektivisering for 200 millioner pr. år, fordeling av volum over døgnet, ønske om fleksibilitet i ny ruteplan. Kjensli redegjorde videre for styringsmodellen til CargoNet som bla inneholder fastsettelse og oppfølging av personlige mål for dem som rapporterer til ledergruppen.

CargoNet ønsker seg flere og lengre kryssingsspor og mer terminalkapasitet.

2. Saker fra forrige møte

1. *SJT vil gi CargoNet klar tilbakemelding om regler rundt militærtransport*

Begge parter var enige om at prinsippene nå er avklart. Personell kan fraktes når nødvendig for å sikre last/lasting/lossing.

2. *CargoNets definisjon av tilløp kategori "mindre alvorlig PASS" avklares og vurderes.*

CargoNet informerte om at de har redusert til én kategori for PASS hendelser fra 01.01.2007.

3. *CargoNet vurderer årsaken til statistisk korrelasjon og periodisitet for overlast og avsporing*

CargoNet har avklart at korrelasjonen skyldes at overlast meldes som tilløp til avsporing i Synergi. CN viste til E-post av 31.05.2005.

4. *SJT avklarer ansvarsforhold for GSM-R nødkommunikasjon i sidespor.*
Det gjenstår for tilsynet å sjekke ut denne avklaringen.

3. Måloppnåelse, risikobilde og særlige risikoforhold

CargoNet redegjorde som følger for uhellsstatistikk og risikobilde:
Overordnet mål er å unngå tap av menneskeliv og alvorlig personskade. Det har vært et dødsfall i forbindelse med skifting. Pga mangel på vitner har det ikke lyktes å fastsette årsak.

Sammenstøt (ras, dyrepåkjørslar og planovergangsulykker) representerer 45% av uønskede hendelser, brann (EI 14 og 16) 25% og avsporinger 20%¹

CargoNet gjør en samlet vurdering av uønskede hendelser med de ulike avdelinger og alle "rødflagghendelser" presenteres i styremøter.

Cargonet redegjorde for gjennomførte tiltak som følger:
Vedrørende lastsikring har CargoNet tatt grep for å ta kontroll så tidlig som mulig i lasteprosessen og innførte derfor 2-barrierekontroll i 2003. Dette har gitt effekt. I den svenske del av selskapet, der dette prinsippet ikke er innført, er antall uønskede hendelser vesentlig større.

Vedrørende ras, is og vegetasjon opplyste CargoNet at de erfarer problemer med dårlig rydding ved at greiner berører frontruta under fart. Det er likevel registrert en nedgang i antall rapporter knyttet til signaler som er dekket av vegetasjon.

Vedrørende brann i EI 14 har CargoNet byttet nivå-måler med trykk-sensor og har introdusert nye vedlikeholdsrutiner og opplæringstiltak samt ny driftsprosedyre som hindrer re-oppstart ved problemer med trykksensor. Renhold er også bedret ved at egne skift er dedikert. For EI 16 det foretatt endringer i forebyggende vedlikehold, kondensatorer er modifisert og enkelte kabler er skiftet.

Vedrørende avsporinger er tiltak iverksatt knyttet til vedlikeholdsoppfølging og vektkontroll.

Mht måloppnåelse redegjorde CargoNet slik:
Det er registrert reduksjon i uønskede hendelser ved togframføring i 2007 hva gjelder avsporinger, branner (både antall og alvorlighetsgrad) og lastefeil. Sammenstøt er økt som følge av økt rapportering av dyrepåkjørslar. PASS-hendelser er uendret.

Mht skifting er antall avsporinger og av- og påstigningsuhell redusert, mens sammenstøt er uendret.

CargoNet viste til at ovennevnte også må vurderes i lys av at transportvolumet er økt.

¹ I dette inngår også tilløp til sammenstøt, brann og avsporing.

4. Endringer i organisering

CargoNet opplyste at organisering av vedlikeholdet vurderes.

CargoNet redegjorde for anskaffelse av nye lokomotiver. CD66 på Nordlandsbanen skal erstattes, 10 lokomotiver skal leies inn og deler av vedlikeholdet ønskes kjøpt. CargoNet har tenkt å sende melding om dette til tilsynet og invitere til møte i slutten av januar.

CargoNet sikter på kjøp av hyllevare framfor skreddersøm framover.

5. Interne revisjoner og ledelsens gjennomgang

CargoNet redegjorde som følger:

De gjør færre interne revisjoner, men har mer fokus på å bidra i oppfølgingsarbeidet. I 2006 ble 7 av 10 revisjoner gjennomført og i 2007 er 8 planlagt, 1 er foreløpig erstattet av inspeksjon.

CargoNet har etablert et system for bruk av inspeksjoner (disse varsles en dag i forkant) i 2007.

Hovedfunn i revisjonsarbeidet er mangler ved funksjonsbeskrivelser og etterlevelse av styringssystem.

Med hensyn til ledelsens gjennomgang ble denne gjennomført 15.05.2007. Temaet er både sikkerhet, kvalitet og ytre miljø. Der følges mål, handlingsplaner, revisjoner, avvik, forbedringsforslag og kundeklager opp. Tema som er fokusert har vært balanse i stab-linje i en vekstfase og tempo på avvikslukking.

6. CargoNets erfaringer med Jernbanetilsynets (og evt. andre tilsyns) revisjoner og tilsynsvirksomhet

CargoNet er generelt godt fornøyd med SJTs tilsynsaktiviteter (som primært har vært begrenset til godkjenningssaker og tilrådinger fra SHT i 2007). Regelverksutviklingen (TRJ og TRI) har vært en utfordring og CN samarbeider med Green Cargo i denne sammenheng.

Revisjonsrapport 16-05 har vært tung å følge opp. Det har vært krevende med rolleforståelse hos bedriftshelsetjenesten/JBV hva gjelder helsekrav/helseopplysninger.

CargoNet viste til erfaringer med Arbeidstilsynet som konkluderte mht årsak i skifteulykken på Borregård uten tilstrekkelig grunnlag og som ikke viste forståelse for behovet for gjennomføring av en grunnleggende risikoanalyse før gjennomføring av en analyse av psykososiale forhold hva gjelder reduksjon av tomannsbetjening Voss-Ål.

CargoNet informerte om Mattilsynets reaksjon på dyrepåkjørsel på Nordlandsbanen der CargoNet erfarte manglende forståelse av Jernbaneverkets og CargoNets rolledeling.

CargoNet viste også til gode erfaringer med tilsyn fra DSB mht farlig gods og sakkyndig driftsleder samt tilsyn i Narvik.

På bakgrunn av svar på pålegg vedr. rapport 16-05 informerte Statens jernbanetilsyn om at tilsynets pålegg noen ganger er utformet slik at dokumentasjon på gjennomføring ikke etterspørres. Dette er et bevisst valg (jf. internkontrollprinsippet) og det er da ikke forventet eller hensiktsmessig at dokumentasjon oversendes.

7. Orientering om skifteleveranse til Ganddal

Terminaldrift As (TD) er et heleid datterselskap av CN. TD kjøper skiftetjenester av CN. CN leier inn personalressurser fra TD og følger opp disse. Arbeidet baseres på CargoNets prosedyrer og opplæringsystem. TD inngår i CNs revisjonsprogram for 2008. TD leier inn sikkerhetsrådgiver fra CN.

8. CargoNets første erfaringer med bruk av GSM-R som togradio

CargoNet viste til at systemet har vært nytt for alle parter (operatør, tilsyn og infrastrukturforvalter). CargoNet skal få en person på heltid til å følge opp systemet (og etter hvert også ERTMS). CargoNet viste til at planverket er noe uoversiktlig, at de har vært noe på etterskudd i prosessen og at SJT har vist fleksibilitet. CN orienterte videre om at det har vært problemer med samtalekvalitet på 2W radioer (men ikke hva gjelder nødanrop), og de ønsker derfor en raskere installering av Cab-radioer fordi disse ikke har samme problemet. SW godkjenninger hos Jernbaneløst tar lang tid.

9. SJT orienterer om regelverksarbeid

Tilsynet viste til orientering på sikkerhetsseminaret og at det ikke er noe nytt å rapportere utover den orienteringen som ble gitt der. Det pågår en avklaring med JBV om konsekvenser av innføring av nye trafikkregler som skal implementeres i 2009. Enkelte deler av reglene kan eventuelt få lenger implementeringstid.

Autorisasjonsforskriften er på høring. Det er gjort et tidsbegrenset unntak i forskrifts form for skinnetraktorførere fra kravet til fagskoleutdanning. Nytt EU-direktiv vil regulere dette nærmere.

Tre nye TSI-er er vedtatt (Rullende materiell, CCS og telematikkprogrammer for godstrafikk).

I 2008 vil tilsynet arbeide med arbeids- og hviletidsbestemmelser, men avventer først konklusjoner fra Kommunaldepartementet. EU utarbeider arbeids- og hviletidsbestemmelser for grensekryssende trafikk.

10. Godkjenningprosesser: evt. nye behov

CargoNet redegjorde for sine godkjenningsbehov som følger:

- Radiofjernstyring av Di8 (pågår)
- Leie av 2 lokomotiver fra SJ. Søknad sendes denne uken.
- EG3100
- Nye diesellokomotiver våren 2008
- Nye elektriske lokomotiver høsten 2008
- Endring av vedlikehold for EL14 som utfases. I denne sammenheng spurte CargoNet om tilsynet ønsker å se risikoanalysene. Tilsynet bemerket at vi vil se at de har kontroll og viste til eksempler der dette er gjort ved hyppigere vedlikeholdsintervaller for utsatte komponenter eller skifte av komponenter med sterkere etter hva som var relevant.
- Mulig behov for nye vogner.

Tilsynet minnet på at vi p.t er tynt bemannet på rullende materiell. CargoNet bemerket at de vil være tydelige på sine prioriteringer.

11. Aksjonspunkter

Det gjenstår for tilsynet å sjekke ut denne avklaringen om ansvarsforhold for GSM-R nødkommunikasjon i sidespor. Utover dette ble det ikke avtalt aksjoner.

Agenda
Ledelsesmøte CargoNet – SJT 10.11.2007

1. Hensikt med møtet, presentasjon av deltagerne ved Statens jernbanetilsyn.
2. Gjennomgang av saker fra forrige møte (Rapport 08-05):
 - SJT vil gi CargoNet klar tilbakemelding om regler rundt militærtransport (se punkt 2.6.)
 - CargoNets definisjon av tilløp kategori "mindre alvorlig PASS" avklares og vurderes (se punkt 3.)
 - CargoNet vurderer årsaken til statistisk korrelasjon og periodisitet for overlast og avsporing (se punkt 3.)
 - SJT avklarer ansvarsforhold for GSM-R nødkommunikasjon i sidespor (se punkt 9.)
3. CargoNet redegjør for måloppnåelse i sikkerhetsarbeidet, risikobilde og uhellsstatistikk og særlige risikoforhold.
4. Evt. vesentlige endringer CargoNet AS sin organisering, samarbeids- eller leverandørkonstellasjoner
5. Resultat fra og oppfølging av interne revisjoner og ledelsens gjennomgang
6. CargoNets erfaringer med Jernbanetilsynets (og evt. andre tilsyns) revisjoner og tilsynsvirksomhet generelt
7. Orientering om skifteleveranse til Ganddal
8. CargoNets første erfaringer med bruk av GSM-R som togradio
9. SJT orienterer om regelverksarbeid
10. Godkjenningsprosesser: evt. nye behov
11. Eventuelt
12. Oppsummering ved Statens jernbanetilsyn

Vedlegg 2

Deltakere

CargoNet AS:

Are Kjensli, Adm. Dir.

Liv Bjørnå, Direktør sikkerhet/teknikk

Halfdan Blytt, Direktør Produksjon

Leif Petter Tunold, Direktør Systemtog

Statens jernbanetilsyn:

Erik Ø. Johnsen, Direktør

Øystein Ravik, avdelingsdirektør sikkerhet og teknikk

Sjur Sæteren, avdelingsdirektør revisjon